

การวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนรู้

รองศาสตราจารย์ ดร.มารุต พัฒนาผล

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

ประเด็นการสัมมนา

1. Growth mindset ของการวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนรู้
2. แนวคิดหลักการวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนรู้
3. กระบวนการวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนรู้
4. นำเสนอและแลกเปลี่ยนเรียนรู้

ศูนย์ผู้นำนวัตกรรมหลักสูตรและการเรียนรู้: LCCL

1. Growth mindset ของการวิจัย เพื่อพัฒนาการเรียนรู้

Power Thinking

สิ่งที่อยู่เบื้องหลังของความสำเร็จ

คือ ความคิดที่ดี

ของที่รับฝากไว้

พ่อแม่รักลูกแน่น

ดวงตา

ยังส่งลูกรักมา

มอบให้

ของเราดีรักษา

ดีที่สุด ใจเอ๋ย

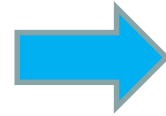
ของที่รับฝากไว้

จะต้องทวิคุณ

มล.ปิ่น มาลากุล

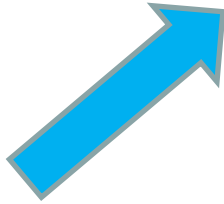
สุข

คิดดี

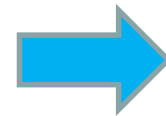

มีปัญญา

ความคิด

ไม่ดี

ขาดปัญญา

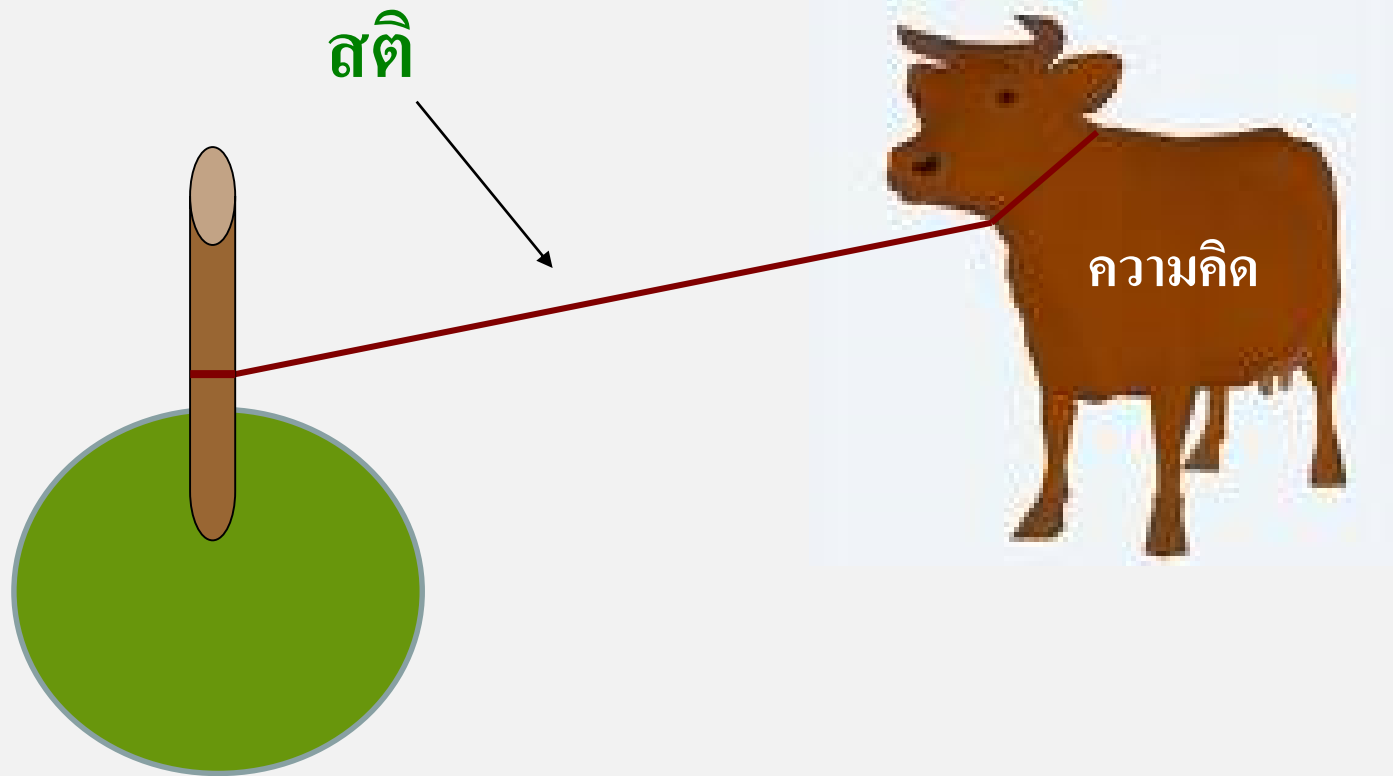
ทุกข์

ความเร็วของเทคโนโลยีกับความคิด

ตามความคิดความรู้สู่การมีสติ

วิถีประชาธิปไตย

1. การยอมรับ
2. สามัคคีธรรม
3. ปัญญาธรรม

สมเด็จพระพุทธโฆษาจารย์ (ป.อ. ปยุตฺโต)

ความใฝ่ฝันสูงสุด ในชีวิตของเธอ คืออะไร

การเรียนรู้อย่างมี

Passion

Mind shift

1. ให้ความสำคัญกับกระบวนการเรียนรู้
2. โค้ชให้คิดมากกว่าสอนให้เชื่อตาม
3. โค้ชให้ถามมากกว่าบอกคำตอบสำเร็จรูป
4. ปฏิบัติก่อนแล้วเรียนรู้ตาม
5. ประเมินเพื่อพัฒนามากกว่าเพียงตัดสิน

5B ของครูยุคใหม่

1. นักคิดสร้างสรรค์ (Be creator)
2. ใฝ่เรียนรู้ (Be learner)
3. การสื่อสาร (Be communication)
4. การจัดการเรียนรู้ (Be coach)
5. นักพัฒนา (Be developer)

3C การทำงานของครูยุคใหม่

1. มี **Creative** ในการออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้
ให้ตอบโจทย์ความต้องการของผู้เรียน
2. ใช้การ **Coach** ในระหว่างที่ผู้เรียน
ปฏิบัติกิจกรรมการเรียนรู้
3. เอาใจใส่ **Care** กระบวนการเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง

“การเรียนรู้”

ไม่จำกัดอยู่เฉพาะห้องสี่เหลี่ยม

การเรียนรู้มีอยู่รอบตัว

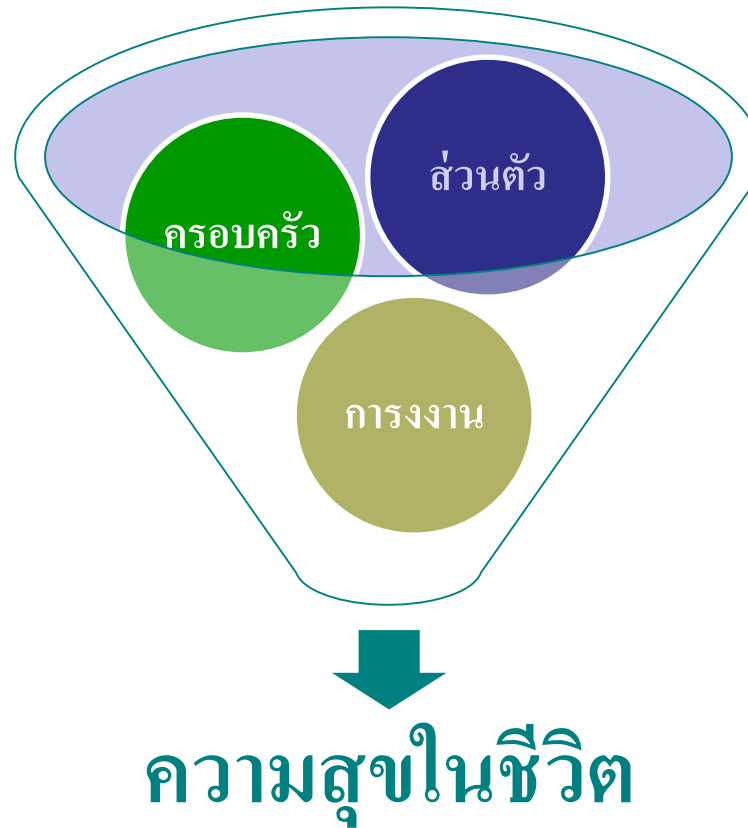
เกิดขึ้นที่ชุมชนหรือที่บ้าน

สามารถนำไปปรับใช้กับชีวิตได้จริง

ความสมดุลของชีวิต

อีก 5 ปีข้างหน้า
ตัวตนของเรา
จะเป็นอย่างไร

2. การเรียนรู้ใน New normal

New Normal

สถานการณ์หรือปรากฏการณ์ที่แต่เดิมเป็นสิ่งที่ไม่ปกติ

ผู้คนไม่คุ้นเคย ไม่ใช่มาตรฐาน ต่อมาเมื่อเหตุหรือเกิดวิกฤติบางอย่าง

จึงมีการเปลี่ยนแปลงทำให้สถานการณ์หรือปรากฏการณ์นั้น

กลายเป็นสิ่งที่ปกติและเป็นมาตรฐาน"

ราชบัณฑิตยสภา. 2563

สภาวะ New

Normal

1. การให้ความสำคัญกับการดูแล
สุขภาพอนามัย
2. สุขอนามัยจะเป็นพหุตินิสัยของ
คนในสวนรวม
3. การเป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม

วิธีการเรียนรู้ ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

คำว่า “พอ”

คืออะไร

คิดถึงคำสอนของพระองค์

สมเด็จพระศรีนครินทราบรมราชชนนี
ทรงสอนในหลวงรัชกาลที่ 9

“อย่าเป็นหนี้ใคร
ถ้าไม่จำเป็น”

สำนึกคำว่า “พอ”

ความพอเพียงด้านจิตใจ ธรรมะที่สำคัญที่สุดคือ

“พอ”

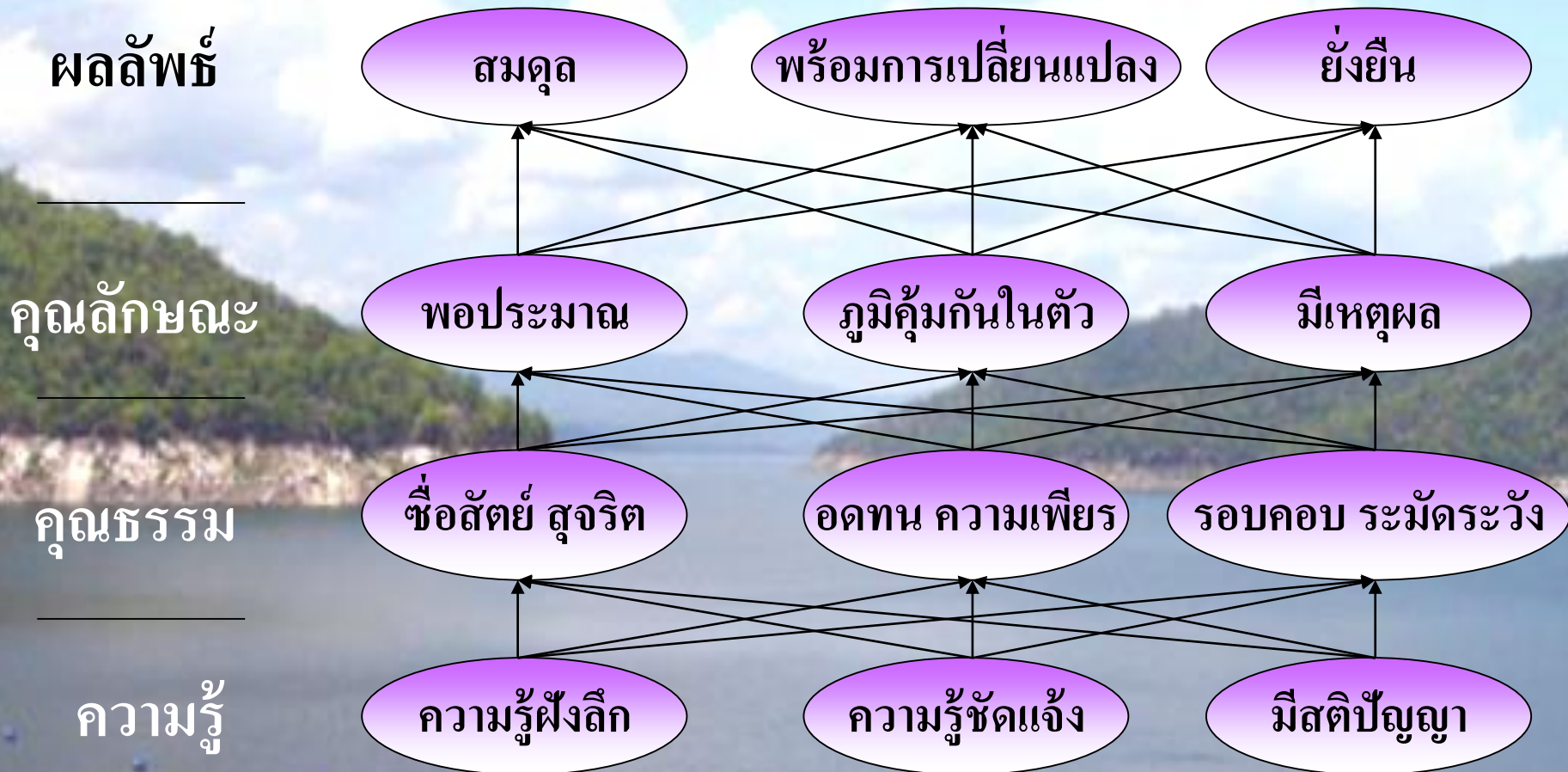
ต้องสร้างความพอดี สมเหตุสมผลให้กับตัวเองไว้

แล้วเราจะพบความสุข

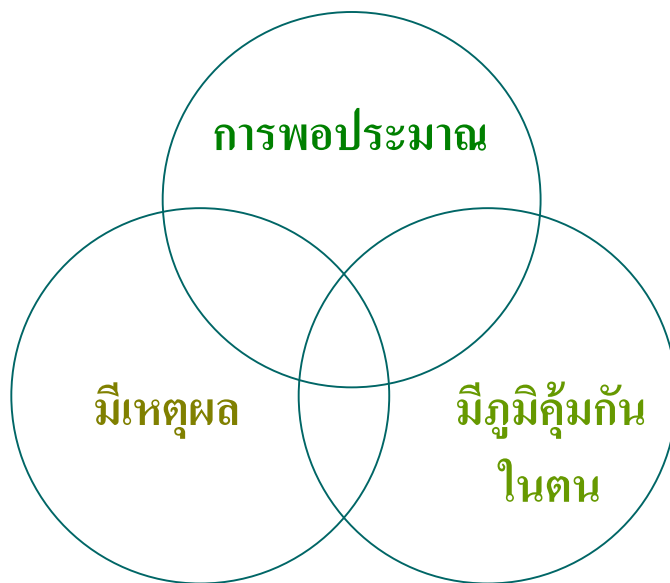

เศรษฐกิจพอเพียง

Self - sufficiency Economics

การขับเคลื่อนปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่วิถีชีวิต

เงื่อนไขคุณธรรม

ซื่อสัตย์สุจริต

ขยัน อดทน แบ่งปัน

เงื่อนไขความรู้

รอบรู้ รอบคอบ

ระมัดระวัง หลักวิชา

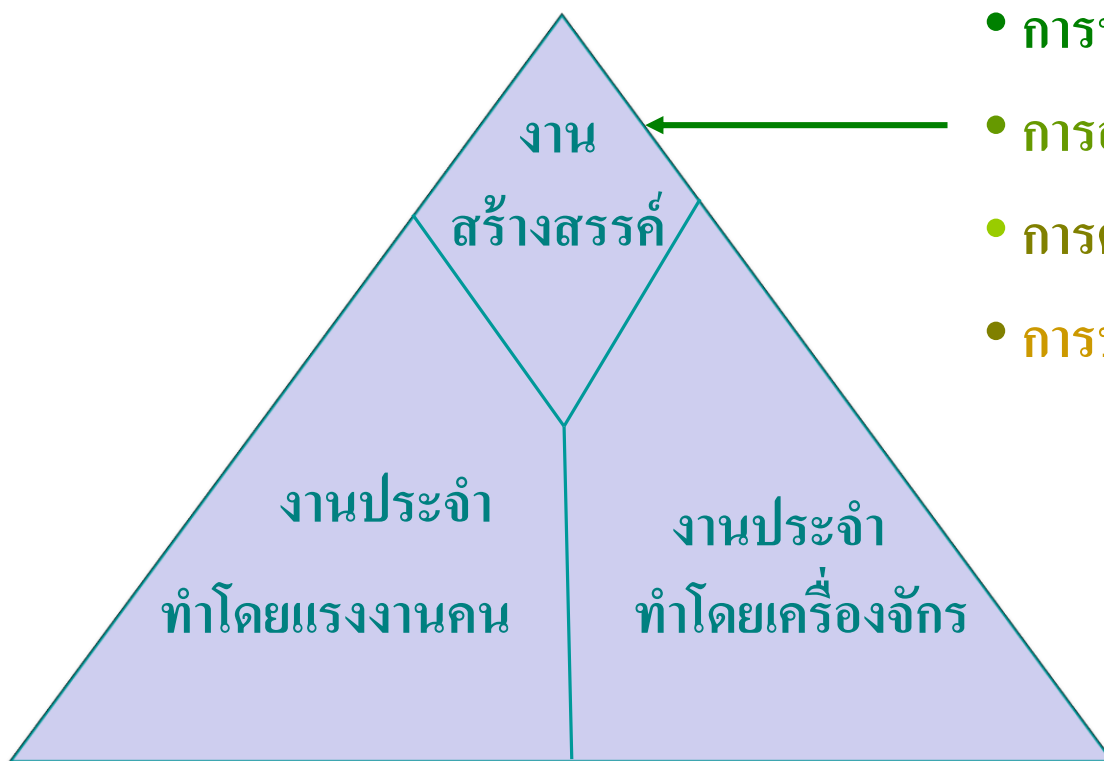
ชีวิต เศรษฐกิจ สังคม สิ่งแวดล้อม วัฒนธรรม

ก้าวหน้า สมดุล มั่งคั่ง ยั่งยืน

ลักษณะงานในอนาคต

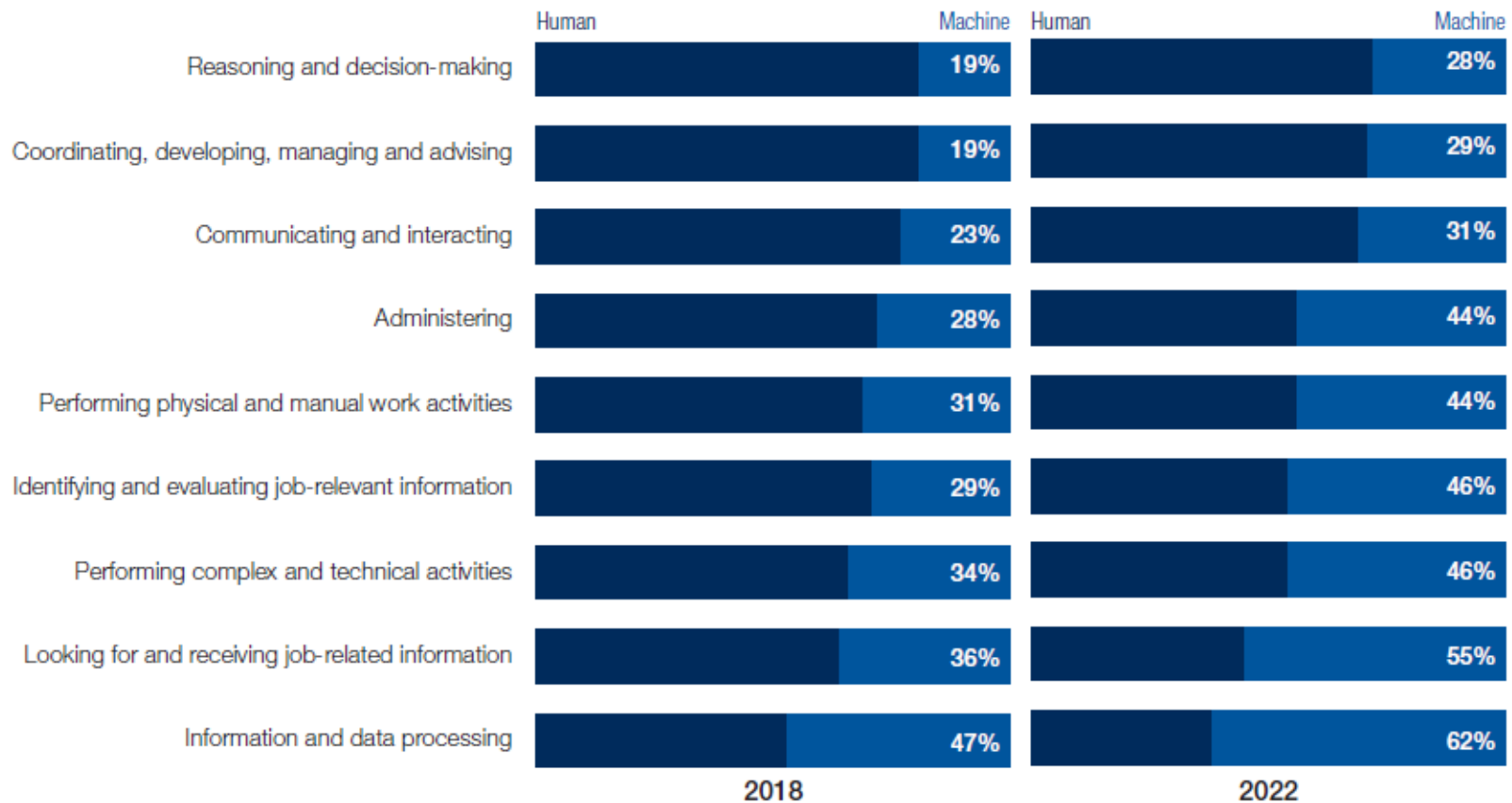
ประเทศที่พัฒนาแล้ว

- การวิจัย
- การพัฒนา
- การออกแบบ
- การตลาดและงานขาย
- การบริหารห่วงโซ่อุปทาน

ประเทศที่กำลังพัฒนา

Figure 5: Ratio of human-machine working hours, 2018 vs. 2022 (projected)

Source: Future of Jobs Survey 2018, World Economic Forum.

NEWS

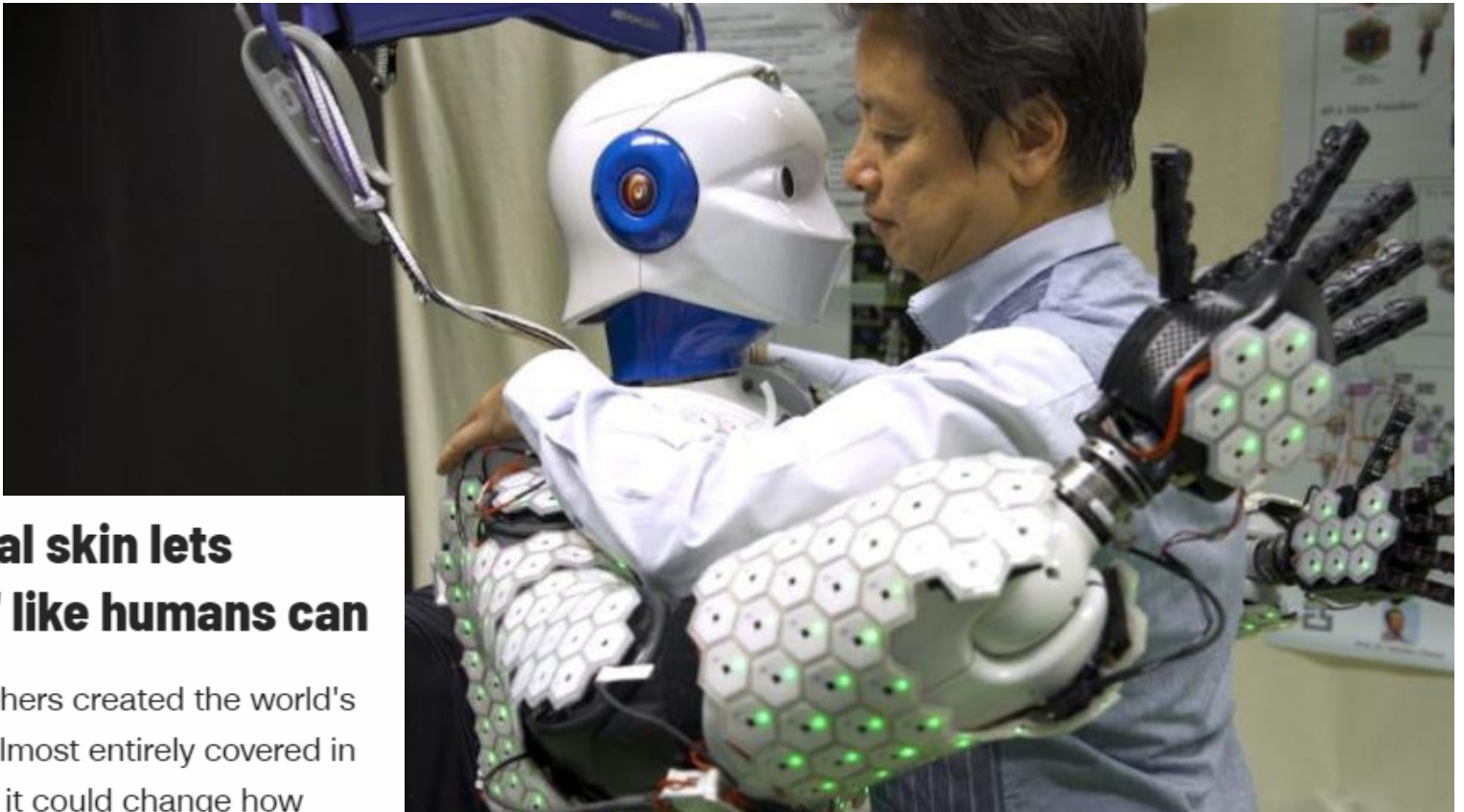
China's Xinhua agency unveils AI news presenter

By Chris Bateman
Technology reporter

8 November 2018

[f](#) [o](#) [t](#) [e](#) [Share](#)

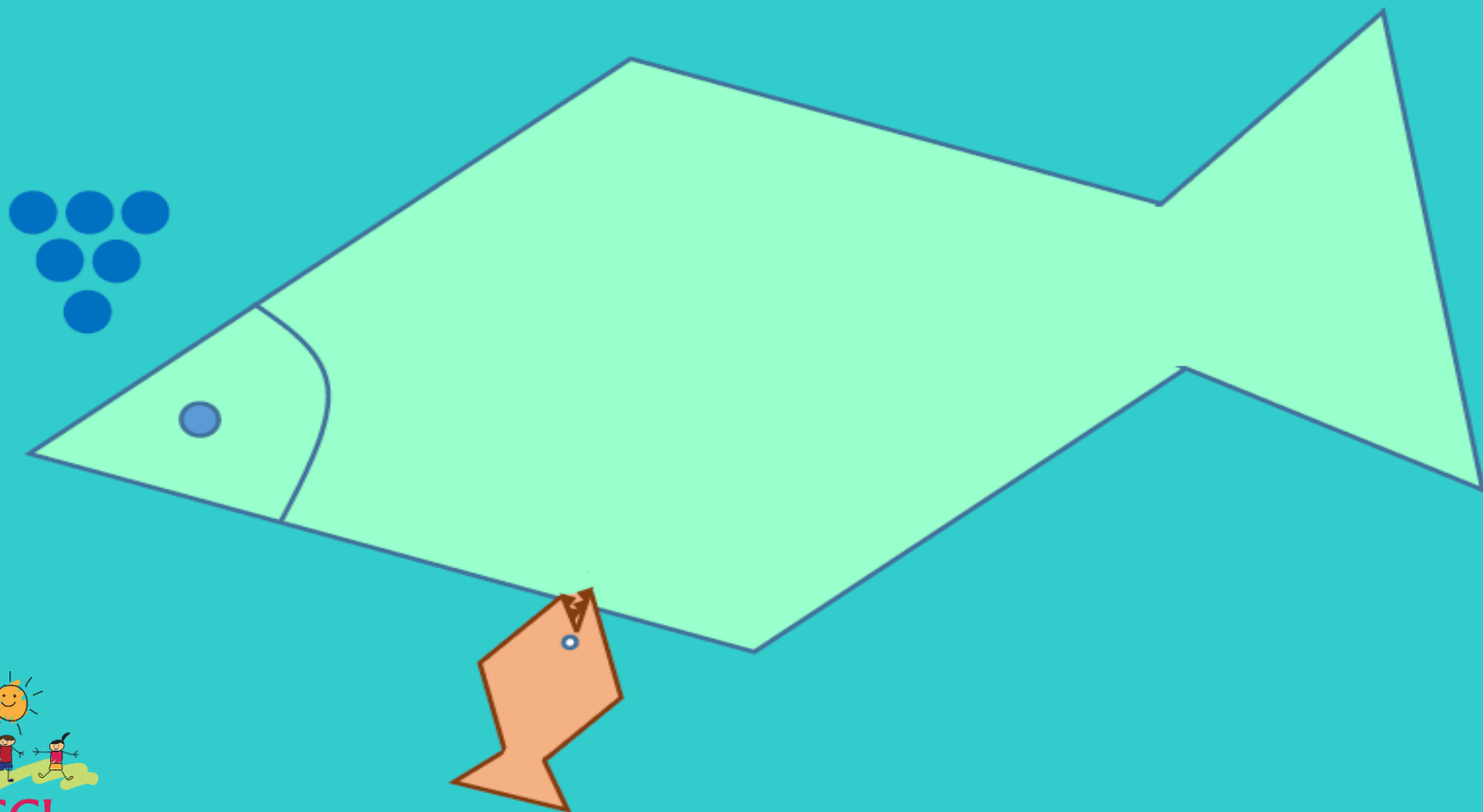

This artificial skin lets robots 'feel' like humans can

A team of researchers created the world's first robot that's almost entirely covered in artificial skin, and it could change how they interact with humans.

Source: CNN

ปลาเร็วกินปลาช้า

Creativity has become
a hot topic in education

EDUCÁRE

EDUCATION

...การเรียนรู้ด้วยประสบการณ์การปฏิบัติจะทำให้รู้จริงและแม่นยำ
ตรงกันข้ามกับการสอนให้รู้ โดยมีได้ลงมือปฏิบัติให้เห็นจริง
ซึ่งมักจะกลายเป็น การเรียนรู้เพียงเพื่อให้สอบได้
หรือ เรียนรู้เพื่อนำไปลืมทิ้งเสียโดยมาก...

พระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร

3 สิงหาคม 2521

Deep Learning

รู้จริง รู้ชัด

เรียนตื้นๆ

รับรู้และท่องจำ

สร้างสรรค์นวัตกรรมไม่ได้

เรียนผ่านๆ

ทำไปตามแบบ

Copy, Cut, Paste

เรียนเชิงลึก
(Deep Learning)

ทำด้วย
Passion

Creative Innovation

คนดี คืออะไร

..คนดีของฉนร
จะต้องเป็นคนดี
ที่ไม่พุดบด ไม่ส่อพลอ
ไม่อิจฉาริชยา ไม่คดโกง
และไม่มีคามทะเยอทะยาน
อย่างบ้าๆ แต่พยายาม
ทำหน้าที่ของตนให้ดี
ในขอบเขตของศีลธรรม..

พระราชโอรส

ใน สมเด็จพระศรีนครินทราบรมราชชนนี

ปรับกระบวนการทัศน์ การทำงานและการวิจัย เป็นสิ่งเดียวกัน

เริ่มจากปัญหา

นำไปสู่

ปัญญา

การวิจัย (Research)

การแสวงหาความรู้เรื่องใดเรื่องหนึ่ง
อย่างเป็นระบบขั้นตอน
ด้วยวิธีการที่มีความเชื่อถือได้

การวิจัย

ช่วยให้การศึกษาบรรลุจุดมุ่งหมาย

สมเด็จพระพุทธโฆษาจารย์ (ป.อ.ปยุตโต)

ต้องบูรณาการการวิจัย

เข้าไปในวิถีชีวิตประจำวัน

สมเด็จพระพุทธโฆษาจารย์ (ป.อ.ปยุตฺโต)

จากงานประจำสู่งานวิจัย

Routine to Research (R2R)

R2R คือ การปรับปรุงหรือพัฒนางานประจำ
โดยใช้กระบวนการวิจัย

การสังเกต งานประจำ นำไปสู่ ปัญหาที่ต้องการ

R2R เป็นการวิจัยประยุกต์ Applied research

งานวิจัยเป็นกระบวนการ

การดำเนินงานทุกอย่างเป็นไปตามขั้นตอนมีระบบ

เพื่อให้ผลการวิจัยมีความถูกต้องและเชื่อถือได้

พิมพ์เขียวการออกแบบงานวิจัย

ปัญหา	วัตถุประสงค์	ตัวแปรต้น	ตัวแปรตาม	สมมติฐาน	แหล่งข้อมูล	เครื่องมือ	การเก็บข้อมูล	การวิเคราะห์ข้อมูล

กรอบความคิดของการวิจัยประกอบด้วยตัวแปรต้นและตัวแปรตาม

การวิจัยของในหลวงรัชกาลที่ 9

พระองค์ทรงตั้งโจทย์ คือ

1. ทุกข์	ปัญหา , แนวทางพัฒนา
2. สมุทัย	เหตุปัจจัย SWOT
3. นิโรธ	ตั้งเป้าประสงค์ Target
4. มรรค	วิธีทำ ทางเลือก 2 – 4 ทาง ด้วยกระบวนการ PDCA

โครงการพระราชดำริ

โครงการพระราชดำริของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวรัชกาลที่ 9
ไม่ล้มเหลวเพราะพระองค์ทรงใช้หลักอริยสัจสี่ชัดเจน

สอดคล้องกับหลัก **ภูมิสังคม**

ภูมิศาสตร์

ดิน น้ำ ลม ไฟ ป่า เขา

สังคมศาสตร์

คน ครอบครัว ชุมชน ขนบธรรมเนียม

ประเพณี ภาษา วัฒนธรรม ความเชื่อ ค่านิยม

ศูนย์ศึกษาการพัฒนาพิกุลทองอันเนื่องมาจากพระราชดำริ จังหวัดนราธิวาส

<http://www.tsdf.or.th>

การมีจิตใ้จนักวิจัย (Research mind)

1. การบริโภคหรือใช้งานวิจัยในการเรียนรู้และการทำงาน
2. การมีส่วนร่วมในกระบวนการวิจัย
3. การลงมือหรือการทำวิจัย
4. การมีจิตใ้จนักวิจัย
5. การสื่อสารแลกเปลี่ยนหรือการเผยแพร่งานวิจัย

2. การวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนรู้

การวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนรู้

การวิจัยที่มีหลักการและวิธีการที่มุ่งเน้นการพัฒนาการเรียนการสอน

ทำให้ครูมีบทบาทเป็นทั้งครูและนักวิจัยศึกษาวิธีแก้ปัญหา

หรือพัฒนาการเรียนการสอนที่ตนรับผิดชอบให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

เป็นการวิจัยที่ทำไปพร้อมกับการเรียนการสอน

ราชบัณฑิตยสถาน. 2555

กระบวนการวิจัยโดยทั่วไป

1. กำหนดคำถามวิจัย
2. กำหนดวัตถุประสงค์การวิจัย
3. สร้างเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล
4. เก็บรวบรวมข้อมูลและวิเคราะห์ข้อมูล
5. สรุปผลการวิจัย

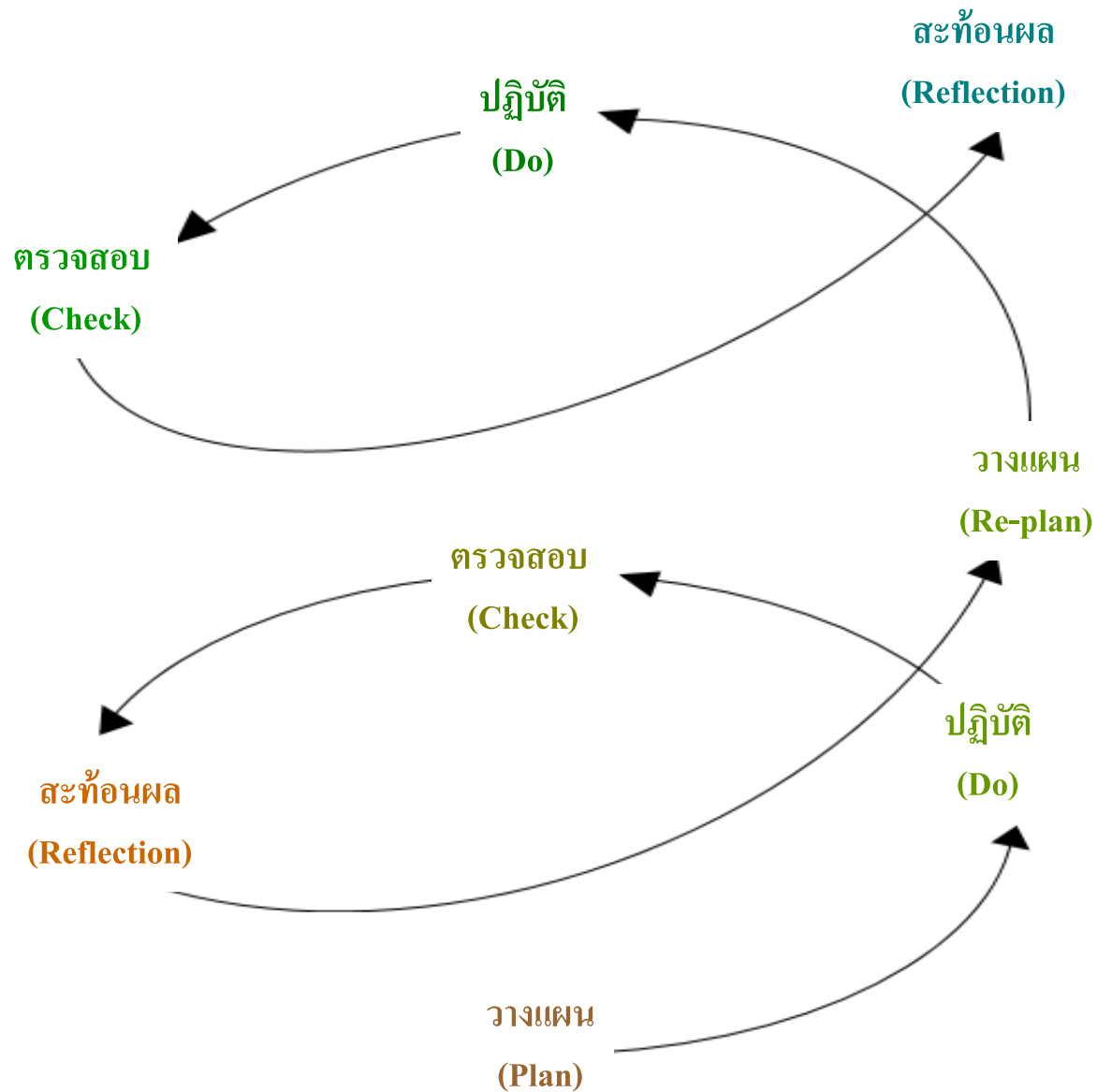

ขั้นตอนการวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนรู้

1. วิเคราะห์ปัญหา (Plan)
2. พัฒนานวัตกรรม (Do)
3. นำไปใช้เพื่อตรวจสอบ (Check)
4. รายงานและสะท้อนผล (Reflect)

การวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนรู้ มีลักษณะเป็นวงจรการวิจัย ที่มีความต่อเนื่อง **PDQR cycle**

การวางแผน (Plan)

- การวิเคราะห์ปัญหา
- การกำหนดนวัตกรรม
- การกำหนดวัตถุประสงค์การวิจัย
- การกำหนดวิธีดำเนินการวิจัย

การปฏิบัติ (Do)

- การดำเนินการแก้ไขปัญหา
- การเก็บรวบรวมข้อมูล

การตรวจสอบ (Check)

- การวิเคราะห์ข้อมูล
- การลงสรุปผลการวิจัย

การสะท้อนผล (Reflect)

- การอภิปรายผลการวิจัย
- การให้ข้อเสนอแนะจากงานวิจัย

ขั้นที่ 1

วิเคราะห์ปัญหา (Plan)

1.1 การวิเคราะห์ปัญหาทางการเรียนรู้ของผู้เรียน

ปัญหาทางการเรียนรู้ของผู้เรียน

ปัญหาที่เกี่ยวข้องกับผลการเรียนรู้

การคิด ทักษะ สมรรถนะ

หรือคุณลักษณะอันพึงประสงค์

การวิเคราะห์ปัญหาทางการเรียนรู้ของผู้เรียน

คือการระบุปัญหา (ปัญหาคืออะไร)

และวิเคราะห์สาเหตุของปัญหา

เพื่อนำไปสู่การแก้ไขอย่างชัดเจน

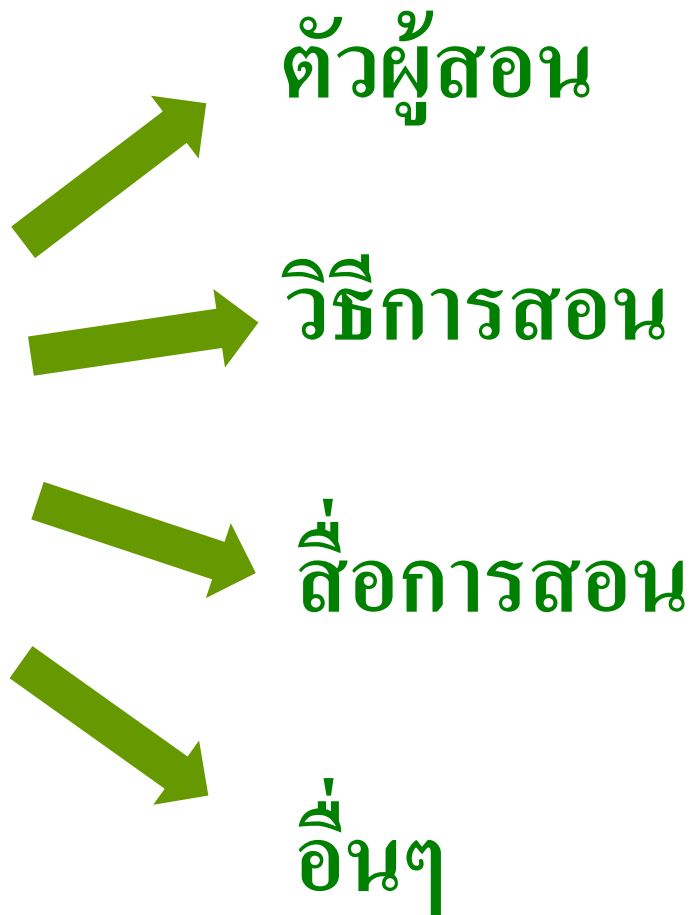
ปัญหา
(ผลที่เกิดจากเหตุ)

หาเหตุให้เจอ

สาเหตุ
(สิ่งที่ทำให้เกิดปัญหา)

สาเหตุ
(สิ่งที่ทำให้เกิดปัญหา)

การแก้ปัญหา → ต้องแก้ที่สาเหตุ

ตัวอย่างวิธีการแก้ปัญหาทางการเรียนรู้

เรียกวิธีการแก้ปัญหา
ว่าตัวแปรต้น

- วิธีการสอน / วิธีการจัดการเรียนรู้
- สื่อประกอบการจัดการเรียนรู้
- แบบฝึกหัด / แบบฝึกทักษะ
- เทคนิคการปรับพฤติกรรม
- อื่นๆ

ผลที่เกิดจากการแก้ปัญหา

เรียกผลที่เกิดจาก
การแก้ปัญหา
ว่าตัวแปรตาม

- ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรู้
- การคิด
- ทักษะ
- สมรรถนะ
- คุณลักษณะ

ปฏิบัติการวิเคราะห์ปัญหาทางการเรียนรู้ ใช้บทปฏิบัติการที่ 1 ข้อ 1.1

1.2 การศึกษาผลการวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การวิจัยที่เกี่ยวข้อง

- ปัญหาเดียวกัน
- นักเรียนชั้นเดียวกัน

ในปัญหาเดียวกันนักเรียนชั้นเดียวกัน

คนอื่นเขาแก้ปัญหานั้นอย่างไร: นำมาเป็นแนวทางของเรา

www.thaijo.org

Thai Journals Online (ThaiJO) x +

← → ↻ 🏠 🔒 tci-thaijo.org

เกี่ยวกับ ติดต่อ ดาวโหลด TCI อบรม

THAIJO

พิมพ์แล้วค้นหา / Type Text and Search 🔍 บทความ ▾

กรอง: ☒ ชื่อเรื่อง ☒ บทคัดย่อ ☒ ผู้แต่ง

วารสาร 819

เล่ม 14360

บทความ 153890

ผู้แต่ง 320396

ประกาศ

- ติดตาม Facebook Fanpage สำหรับกลุ่มผู้ใช้ ได้แก่ ThaiJO2.0
- ประกาศ!!!! เรื่อง การอบรมการใช้งานระบบ ThaiJO2.0 สำหรับบรรณารักษารวสาร
- การชำระค่าให้บริการการใช้งาน ThaiJO 2.0 (สำหรับวารสาร)

เล่มล่าสุด

<

วารสารนิพนธ์ภาคต่อ

3 ชั่วโมงที่แล้ว

วารสารนิพนธ์ภาคต่อ

1 วันที่แล้ว

วารสารนิพนธ์ภาคต่อ

1 วันที่แล้ว

วารสารนิพนธ์ภาคต่อ

1 วันที่แล้ว

วารสารนิพนธ์ภาคต่อ

1 วันที่แล้ว

วารสารนิพนธ์ภาคต่อ

2 วันที่แล้ว

วารสารนิพนธ์ภาคต่อ

2 วันที่แล้ว

วารสารนิพนธ์ภาคต่อ

2 วันที่แล้ว

>

ปฏิบัติการศึกษาผลการวิจัยที่เกี่ยวข้อง ใช้บทปฏิบัติการที่ 1 ข้อ 1.2

1.3 การศึกษาองค์ความรู้ ทฤษฎีที่ใช้ในการวิจัย

องค์ความรู้ (Body of Knowledge)

มโนทัศน์ (Concept) ที่ผ่านการ
รวบรวม วิเคราะห์ สังเคราะห์
ทดลอง ปฏิบัติ จนเกิดแนวคิด
เนื้อหาสาระ แนวทาง
บูรณาการเป็นองค์รวม

Big Data ด้านผู้เรียน

ความสนใจ

ความถนัด

แบบการเรียนรู้

ทักษะและวิธีการคิด

ลักษณะนิสัย

สิ่งจูงใจ

การเรียนรู้ที่ถูกต้องกับจริต

โทสจริต	:	ชอบความเร็ว ชอบให้สรุปไม่ชอบเยิ่นเย้อ
โมหะจริต	:	ง่วงเหงาหาวนอน ชอบหลับ
ศรัทธาจริต	:	เชื่อง่าย ตื่นเต้น
พุทธรจริต	:	ใฝ่รู้ ช่างสงสัย ชอบซักถาม
วิตกจริต	:	ลังเล ตัดสินใจอะไรไม่ได้
ราคะจริต	:	ชอบความสวยงาม มองภาพรวม

ลักษณะการเรียนรู้ของผู้เรียน

1. แบบอิสระ

4. แบบฟังพา

2. แบบหลักเดียว

5. แบบแข่งขัน

3. แบบร่วมมือ

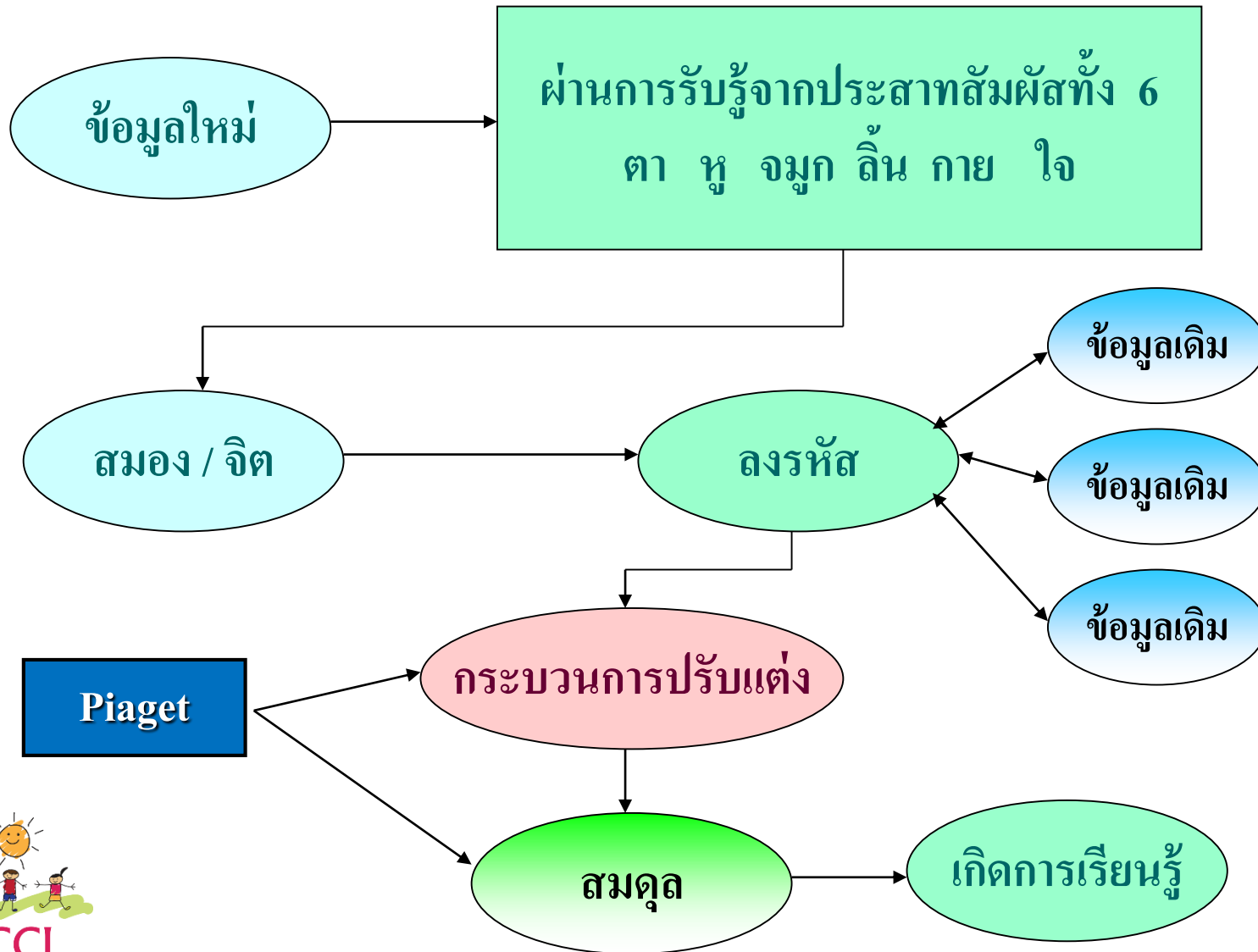
6. แบบมีส่วนร่วม

ทฤษฎี (Theory)

ความคิดหรือชุดความคิด
ที่ต้องการอธิบาย บรรยาย
หรือทำนายปรากฏการณ์
หรือหลักการอย่างใดอย่างหนึ่ง
ซึ่งต้องมีการพิสูจน์

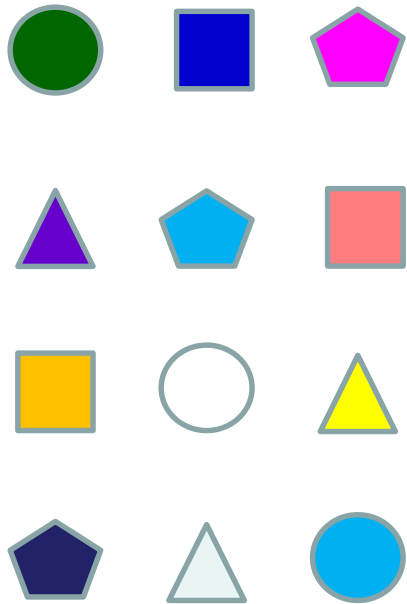
ทฤษฎีการเรียนรู้ของ Piaget

ตัวชี้วัดการศึกษาเอกสารและงานวิจัย

1. ครอบคลุมตัวแปรที่ศึกษา
2. เขียนนำเสนอเชิงวิเคราะห์ / สังเคราะห์
3. อธิบายถึงการนำไปใช้ในการวิจัย
4. มีความหลากหลายในประเด็นเดียวกัน

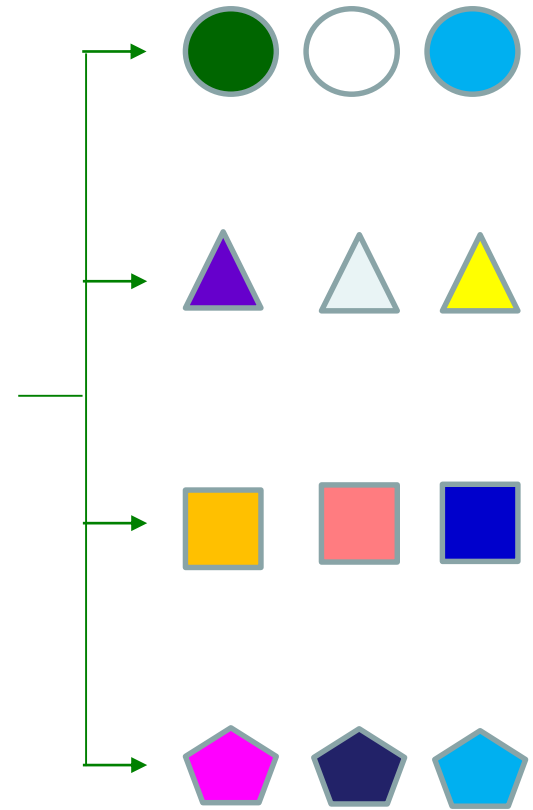
การสังเคราะห์เอกสารเพื่อยกร่างนวัตกรรม

สังเคราะห์

องค์ประกอบ
ของตัวแปร

ปฏิบัติการศึกษาแนวคิดทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง ใช้บทปฏิบัติการที่ 1 ข้อ 1.3, 1.4

ขั้นที่ 2

พัฒนานวัตกรรม (Do)

นวัตกรรม (Innovation)

สิ่งที่ทำขึ้นหรือพัฒนาขึ้น ซึ่งอาจอยู่ในรูปแบบของความคิด วิธีการ
การกระทำ หรือสิ่งประดิษฐ์ต่างๆ โดยสิ่งนั้นอาจเป็นสิ่งใหม่ทั้งหมด
หรือใหม่เพียงบางส่วน และอาจใหม่ในบริบทใดบริบทหนึ่ง
หรือในช่วงเวลาใดเวลาหนึ่ง โดยทั่วไปนวัตกรรมเป็นสิ่งใหม่
ที่กำลังอยู่ในกระบวนการพิสูจน์ทดสอบ หรือได้รับการยอมรับ
นำไปใช้บ้างแล้ว แต่ยังไม่แพร่หลายหรือเป็นส่วนหนึ่งของระบบปกติ

ราชบัณฑิตยสถาน. 2555

ตัวอย่างนวัตกรรม

- วิธีการสอน / วิธีการจัดการเรียนรู้
- สื่อประกอบการจัดการเรียนรู้
- แบบฝึกหัด / แบบฝึกทักษะ
- เทคนิคการปรับพฤติกรรม
- อื่นๆ

การยกร่างนวัตกรรม

คือ การพัฒนาต้นร่างนวัตกรรม แล้วนำไปตรวจสอบ

โดยผู้เชี่ยวชาญแล้วปรับปรุงแก้ไข

จากนั้นนำไปทดลองใช้นำร่อง (Tryout)

การประเมินต้นร่างนวัตกรรม

1. ความถูกต้อง

2. ความเหมาะสม

3. ความเป็นไปได้ในการนำไปใช้

กิจกรรมควบคู่การยกร่างนวัตกรรม

ในขั้นตอนการยกร่างนวัตกรรม

สิ่งที่ควรทำไปพร้อมกัน คือ

การสร้างเครื่องมือที่ใช้เก็บรวบรวมข้อมูล

เช่น แบบทดสอบ แบบประเมินทักษะ

แบบประเมินคุณลักษณะ เป็นต้น

วิธีการประเมินที่มีประสิทธิภาพสูง

สิ่งที่ประเมิน	วิธีการประเมิน						
	ข้อสอบ เลือกตอบ	ข้อสอบ ตอบขยาย	ข้อสอบ ตอบสั้น	สอบ ปากเปล่า	ทดสอบ ภาคปฏิบัติ	การ สังเกต	ผู้เรียน ประเมินตนเอง
ความรู้	M	(H)	(H)	(H)	(H)	M	(H)
ทักษะ/สมรรถนะ	L	M	L	M	(H)	(H)	(H)
การคิด	M	(H)	M	(H)	(H)	L	(H)
การสื่อสาร	L	(H)	L	(H)	(H)	L	(H)
คุณลักษณะ	L	L	L	L	M	(H)	(H)

key: H = สูง , M = ปานกลาง, L = ต่ำ

องค์ประกอบ 3P ที่ใช้ในการประเมินผู้เรียน

1. Process (กระบวนการ)	ผู้เรียนมีวิธีการเรียนรู้ และวิธีการแก้ปัญหาหรือไม่	ความพยายาม และกระบวนการทำงาน
2. Product (ผลผลิต)	ผู้เรียนเรียนรู้การทำงาน และสามารถทำงานอะไรได้	ผลการทำงาน ข้อสรุปของการเรียนรู้
3. Progress (ความก้าวหน้า)	ผู้เรียนพัฒนาการทำงาน จากเดิมเป็นอย่างไร	พัฒนาการของการเรียนรู้ และการทำงาน

นิยามศัพท์

ความรับผิดชอบ (Keywords Draft 1)

- พันธะหรือภาระผูกพันที่มีต่อหน้าที่
- ความสนใจ
- ตั้งใจปฏิบัติหน้าที่ด้วยความเพียรพยายาม
- ละเอียดรอบคอบ
- ความมุ่งมั่นในเวลาที่กำหนด
- ยอมรับผลการกระทำทั้งดีและเสีย
- รวมทั้งปรับปรุงการปฏิบัติให้ดีขึ้น

นิยามศัพท์

ความรับผิดชอบ (Keywords Draft 2)

ภาระผูกพัน

ตั้งใจปฏิบัติหน้าที่

เพียรพยายาม

ละเอียดรอบคอบ

ยอมรับผลการกระทำ

ปรับปรุงการปฏิบัติ

สรุป ความรับผิดชอบ หมายถึง ความผูกพันในการตั้งใจปฏิบัติหน้าที่
ด้วยความเพียรพยายามอย่างละเอียดรอบคอบ
ยอมรับผลการกระทำและปรับปรุงการปฏิบัติ

การสร้างเครื่องมือวัดที่ไม่ใช่แบบทดสอบ

โปรดยินยอมเชิงปฏิบัติการคุณลักษณะ / สมรรถนะที่ชัดเจนและระบุพฤติกรรมที่จะประเมินอย่างเป็นรูปธรรม

คุณลักษณะ / สมรรถนะ	นิยามศัพท์เชิงปฏิบัติการ (องค์ประกอบนิยามเชิงปฏิบัติการ 1) ความหมายเชิงทฤษฎี 2) องค์ประกอบ)
ความรับผิดชอบ	หมายถึง การยึดมั่นในภาระผูกพันในการปฏิบัติหน้าที่ด้วยความเพียรพยายามอย่างละเอียดรอบคอบ ยอมรับผลการกระทำ และปรับปรุงการปฏิบัติ ซึ่งประเมินได้โดยการใช้แบบประเมินความรับผิดชอบ ที่มีเกณฑ์การให้คะแนน 3 ระดับ

แบบประเมินความรับผิดชอบ

คำชี้แจง 1. แบบประเมินนี้มีผู้ประเมิน 3 ฝ่าย คือ ตนเอง เพื่อน และครู ข้อมูลการประเมินมาจาก 3 ฝ่าย เพื่อพิจารณาในการตัดสินผลการประเมิน

2. จงเขียนระดับคะแนนลงในช่องผลการประเมิน ดังนี้

3 คะแนน หมายถึง ปฏิบัติด้วยตนเอง และชักชวนเพื่อให้ปฏิบัติ

2 คะแนน หมายถึง ปฏิบัติเมื่อมีตัวแบบจากบุคคลอื่น

1 คะแนน หมายถึง ปฏิบัติเมื่อได้รับคำสั่งจากครู

ชื่อ - สกุล	ผลการประเมิน					
	ผูกพัน ตั้งใจปฏิบัติ หน้าที่	เพียร พยายาม	ละเอียด รอบคอบ	ยอมรับ ผลการ กระทำ	ปรับปรุง การปฏิบัติ	รวม

ลงชื่อผู้ประเมิน ..... (ตนเอง เพื่อน ผู้สอน)

การประเมินคุณภาพเครื่องมือที่ใช้เก็บรวบรวมข้อมูล

1. ความเที่ยงตรง (Validity)

2. ความเชื่อมั่น (Reliability)

3. ความยาก / อำนาจจำแนก (เฉพาะที่เป็นแบบทดสอบ)

ปฏิบัติยกงานวัฒนธรรมและเครื่องมือวัด ใช้บทปฏิบัติการที่ 2

ขั้นที่ 3

นำนวัตกรรมไปใช้เพื่อตรวจสอบว่า
ปัญหาได้รับการแก้ไขหรือไม่ (Check)

การทดลองใช้นวัตกรรม

คือ การนำนวัตกรรมฉบับร่างที่ผ่านการตรวจสอบ

โดยผู้เชี่ยวชาญแล้วไปทดลองใช้ในสถานการณ์จริง

เพื่อทดสอบประสิทธิผลของนวัตกรรม

ตัวอย่างแบบแผนการทดลองใช้นวัตกรรม

1. กลุ่มเดียวทดสอบก่อน-หลัง

The One Group Pretest – Protest Design

2. กลุ่มเดียวทดสอบเป็นช่วงเวลา

The One Group Timeseries Design

สิทธิพื้นฐานของเด็ก

1. สิทธิในการอยู่รอด (Right of Survival)

- มีชีวิตรอด ส่งเสริมชีวิต โภชนาการที่ดี ความรักเอาใจใส่จากครอบครัวและสังคม บริการสุขภาพ ทักษะชีวิต ที่อยู่อาศัยและการเลี้ยงดู

2. สิทธิในการปกป้องคุ้มครอง (Right of Protection)

- การเลือกปฏิบัติ ถูกทอดทิ้ง ล่วงละเมิด ละเลย ลักพาตัว ใช้แรงงาน ความยุติธรรม เอาเปรียบทางเพศ

3. สิทธิในการพัฒนา (Right of Development)

- ได้รับการศึกษา เข้าถึงข่าวสาร เสรีภาพในความคิด มโนธรรม ศาสนา พัฒนาบุคลิกภาพ สุขภาพร่างกาย

4. สิทธิในการมีส่วนร่วม (Right of Participation)

- การแสดงความคิดเห็น การติดต่อสื่อสาร

การวิเคราะห์ข้อมูล

1. การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณ เช่น

- ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน
- แผนภูมิแท่ง กราฟเส้น

2. การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพ เช่น

- ผลการสังเกตพฤติกรรม
- ผลการสัมภาษณ์ผู้เรียน

การประเมินผลการใช้นวัตกรรม

หมายถึง การตรวจสอบว่าผู้เรียนเกิดการเรียนรู้

บรรลุจุดประสงค์ของนวัตกรรมหรือไม่อย่างไร

โดยมีเกณฑ์การประเมินอย่างชัดเจน

แนวทางการประเมินผลการใช้นวัตกรรม

- ผู้เรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงขึ้นหรือไม่
- ผู้เรียนมีทักษะสูงขึ้นหรือไม่
- ผู้เรียนมีคุณลักษณะสูงขึ้นหรือไม่

การสรุปผลการใช้นวัตกรรม

ถ้าหากผู้เรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงขึ้น

หรือมีทักษะ คุณลักษณะสูงขึ้น

แสดงว่านวัตกรรมที่สร้างมีประสิทธิผล

การสรุปผลการวิจัย

1. สรุปให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของการวิจัย
2. สรุปให้อยู่ในขอบเขตของผลการวิเคราะห์ข้อมูล
3. การสรุปผลต้องอยู่บนหลักฐานต่างๆ
4. ไม่สรุปเกินความเป็นจริง

กิจกรรมการออกแบบทดลองใช้นวัตกรรม และวิเคราะห์ข้อมูลจำลอง ใช้บทปฏิบัติการที่ 3

ขั้นที่ 4

รายงานและสะท้อนผล (Reflect)

การเขียนรายงานการวิจัยเป็นการถ่ายทอด

องค์ความรู้จากการทำวิจัย

เพื่อให้บุคคลอื่นสามารถนำผลการวิจัย

ไปใช้ประโยชน์ได้

จุดมุ่งหมายของการเขียนรายงานการวิจัย

- เผยแพร่ผลการวิจัยฉบับสมบูรณ์
- เผยแพร่ในลักษณะบทความวิจัย
- นำเสนอที่สัมมนาวิชาการ
- นำเสนอช่องทางอื่นๆ

ลักษณะการเขียนรายงานการวิจัย

1. รายงานการวิจัยฉบับสมบูรณ์
มีลักษณะการเขียนโดยแบ่งเป็นบทๆ
ส่วนมากจะประกอบด้วย 5 บท
แต่ไม่จำเป็นต้องเรียงไปขึ้นอยู่กับ
ประเด็นสาระหลักของการวิจัย

2. บทความวิจัย

นำเสนอสาระสำคัญของงานวิจัย

ไม่ขยายรายละเอียด

เพื่อใช้ในการตีพิมพ์ในวารสาร

รายงานการวิจัยที่มีคุณภาพ

1. มีความสอดคล้องกันระหว่างวัตถุประสงค์
วิธีดำเนินการวิจัย และผลการวิจัย
2. ความชัดเจนของวิธีดำเนินการวิจัย
วัน เวลา สถานที่ บุคคล ชัดเจนตรวจสอบได้
3. การอภิปรายผลที่มีความสมเหตุสมผล
4. การอ้างอิงและบรรณานุกรมมีความถูกต้อง

การถอดบทเรียน

(Lesson - Learned)

(After Action Review)

การถอดบทเรียน (Lesson Learned)

การถอดบทเรียนคืออะไร

- หมายถึง กระบวนการวิเคราะห์หลังการปฏิบัติ หรือการทำกิจกรรมเพื่อการจัดการความรู้
- เป็นการให้ข้อมูลป้อนกลับอย่างเป็นระบบต่อคณะทำงาน เกี่ยวกับผลการปฏิบัติกิจกรรมที่ดำเนินการแล้ว กระตุ้นให้คณะทำงานเกิดความตื่นตัวและมีความรู้ลึกซึ้ง
- ผูกพัน (involve) อยู่กับงาน

การทบทวนหลังการปฏิบัติ มุ่งเน้นตอบคำถาม...

- สิ่งที่เกิดขึ้นระหว่างดำเนินการเป็นอย่างไร
- ทำไมจึงเกิดขึ้น
- ได้เรียนรู้อะไร

A photograph of two elderly women, likely of Thai descent, wearing purple sleeveless shirts. They are outdoors, leaning over a wooden table. The woman on the left is wearing glasses and is gesturing with her hand while speaking. The woman on the right is smiling and looking down at a large bunch of green tomatoes on the table. There are also some brass pots and a small blue and white ceramic jar on the table. The background is a soft-focus green landscape.

ศูนย์ทฤษฎีสนทนา

สุนทรีสนทนา (Dialogue)

การสร้างพื้นที่ทางสังคมใหม่

ที่เอื้อต่อการคิดร่วมกันอย่างเสมอภาค

การสนทนาที่นำไปสู่การคิดร่วมกัน

ฟังซึ่งกันและกันโดยไม่มีการตัดสินข้อสรุปใดๆ

วิธีการถอดบทเรียน

1. ต้องตอบโจทย์ การถอดบทเรียนอะไร เพื่ออะไร
2. ใคร คือบุคคลที่จะถอดบทเรียน การถอดบทเรียนของคนอื่น หรือการถอดบทเรียนตัวเอง
3. วิธีการถอดบทเรียนควรเลือกวิธีการให้เหมาะสมกับผู้ถอดบทเรียน
4. บทเรียนที่ดีอาจจะมีประเด็นที่คล้ายกันแต่แตกต่างบริบท การหาบทเรียนที่ดีถือว่าได้ความรู้ที่มีคุณค่า มีพลัง

5. สุนทรียสนทนา (Dialogue) จะเป็นกลไกสำคัญ
ในการถอดบทเรียนที่มากกว่าการตั้งคำถาม

6. บทเรียนมิใช่ความแตกต่างที่เกิดขึ้น
จากสิ่งที่คาดหวังกับสิ่งที่เกิดขึ้นจริง
ตามนัยของการตั้งสมมติฐานการวิจัย
อะไรที่ทำให้เกิดความแตกต่างนั้น
เป็นปัจจัยก่อให้เกิดพฤติกรรมอย่างไร

สิ่งนี้คือบทเรียน

ตะกร้า 3 ใบ

Three woven baskets are arranged in a row on a green surface. Each basket has a white label with Thai text. The background is a blue wall with a wooden ledge.

ใบที่ 1
รู้สึกอย่างไร

ใบที่ 2
เรียนรู้อะไร

ใบที่ 3
จะนำไป
ปฏิบัติอย่างไร

กิจกรรมการรายงานและสะท้อนผลการวิจัย ใช้บทปฏิบัติการที่ 4

การออกแบบการวิจัยในชั้นเรียน

การนำเสนอความเป็นมาของการวิจัย

วัตถุประสงค์ ขอบเขต กรอบแนวคิด

และวิธีดำเนินการวิจัยอย่างกระชับ

กิจกรรมการออกแบบการวิจัยในชั้นเรียน ใช้บทปฏิบัติการที่ 5

Thank You
Keep Going
Everything you need
will come to you at the perfect.

<http://www.curriculumandlearning.com>